

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Abrahamsbergs vårdcentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-04-22

Datum

Region Stockholm

Ort

Madelene Andersson och Magnus Tufvesson

Inspektörer

Styrkor

- Varm, god kultur och struktur för bedömning och återkoppling av kompetens inom ST.
- Ledningen som tar många egna initiativ till förbättring och har en god lyhördhet till medarbetarnas önskemål.
- Kompetent och erfaren handledargrupp som erbjuder gott stöd till ST-läkarna.
- Målmedvetna ST-läkare med stort engagemang för att utveckla den egna verksamheten.
- SR som har utvecklat SR-funktionen i området och som erbjuder gott stöd till en verksamhet som ligger i framkant gällande ST-utbildning.

Svagheter

- Hög administrativ börda för ST-läkaren gällande ST-tjänstens dokumentation. Detta gäller ST-upplägg, inte administration kopplat till patientarbete.
- ST-läkarens kompetens i medicinsk vetenskap bedöms inte fortlöpande under hela ST.

Förbättringspotential

- Vidareutveckla den redan goda handledar-dialogen på enheten.
- Utveckla koncept för att ST ska kunna följa fler av handledarens patienter över tid.
- Lyft vetenskapen i vardagsarbetet. Detta kan ske genom diskussion av vetenskapliga principer kopplat till patientarbete, i handledarsamtal och läkarmöten.
- Utveckla arbetet gällande utbildning i praktiska moment. Ta hjälp av varandra i tex kirurgia minor.
- Se över administrativa bördan för ST gällande dokumentation av ST och sidotjänstgöringar (SR-roll, ligger inte på vårdcentralen).

STRUKTUR

A Verksamheten

De övergripande riktlinjer som behöver finnas från vårdgivaren för att säkra att ST bedrivs med hög och jämn kvalitet samt utvärderas finns. Tjänstgöringen på Abrahamsbergs vårdcentral bedöms vara tillräckligt allsidig för att uppfylla de krav målbeskrivningen ställer. BVC finns på vårdcentralen och för de ST som inte får MVC praktik på sin placering på kvinnokliniken löses detta separat. Hemsjukvård ingår i vårdcentralens uppdrag. Inget SÄBO finns kopplat till enheten.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Alla handledare är specialister i allmänmedicin och har genomgått handledarutbildning. Det finns tillräckligt med specialister för att erbjuda handledning samt fortlöpande instruktioner. Studierektor som är specialist i allmänmedicin och handledarutbildad finns kopplad till enheten. Hon erbjuder handledarträffar en gång per termin - senaste tillfället var temat bedömningsverktyg. Det finns skriftliga instruktioner för hur handledning av ST skall gå till.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Granskningen genomfördes digitalt. Kontroll av lokaler och utrustning gjordes med hjälp av filmklipp, bilder och/eller videosamtal.

Vi får se bilder på akutrum, gynrum och öronmikroskop.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Det finns riktlinjer för hur målbeskrivningen skall uttolkas och ST-forum utgör ett utmärkt stöd för ST-läkarna i framtagandet av en individuell utbildningsplan. Alla ST-läkare på mottagningen har en individuell utbildningsplan och vi får se ett utmärkt exempel på en sådan. Utbildningsplanen följs upp årligen och revideras vid behov.

Enheten har en utomordentligt välfungerande studierektorsfunktion kopplad till sig. Hon utgör ett stöd till hela verksamheten och har tagit fram olika stödmaterial till handledare och ST-läkare.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Handledningen är kopplad till det individuella utbildningsprogrammet som man regelbundet går igenom och reviderar. Synpunkter finns att det blir för mycket tid som går till dokumentation och administrering av den egna ST:n. Detta är något man tillsammans kan se över.

Huvudhandledare finns utsedd till alla ST-läkare. Det finns en struktur och kultur avseende fortlöpande bedömning och återkoppling av kompetens och bedömningarna görs genom på förhand överenskomna metoder. Instrument som mini-Cex och specialistkollegium används men även gemensamma bedömningar av patienter i vardagen, den kontinuerliga dialogen under handledning samt diskussioner med anledning av att man "delar" på handledarens patientstock (fungerar inte fullt ut). En läkarchef finns på enheten som är ett mycket gott stöd och har god kännedom om ST-läkarnas kompetensutveckling. Studierektorn har bidragit till utvecklingen genom stöd i form av exempelvis "ST-resan" som sätter en standard för bedömningar under ST.

Handledarutbildningen omfattar de moment som författningen kräver.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

ST-läkarna kan genomgå de kurser som är inplanerade i det individuella utbildningsprogrammet. På den egna enheten har man läkarmöten med medicinskt innehåll såsom falldiskussion, föreläsningar av aktuellt ämne. ST-läkarna har fått föreläsa för personalgruppen .

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkare erbjuds att gå en utbildning i Vetenskapsmetodik via programmet Vesta eller den förkortade varianten "KVASt". Det finns goda förutsättningar att genomföra ett vetenskapligt arbete.

Vårdcentralen har involverat ST-läkarna i enhetens kvalitetsarbete i olika roller och får återkoppling. De genomför också ett arbete som presenteras på den egna enheten. En ST-läkare är i nuläget involverad i avvikelshanteringen på mottagningen.

Vi ser inte att ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms och återkopplas fortlöpande under hela ST-tjänsten. Vi ser att vårdcentralen med relativt små insatser kan lyfta sig i detta område och skapa en hållbar struktur för detta.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

På Abrahamsbergs vc finns många tillfällen att träna ledarskap. Man är framjour och tar hand om akuta patienter som kommer till akut-ssk, leder operationsteam vid mindre kirurgi, föreläser för kollegor på läkarmöten samt handleder AT och studenter. Det erbjuds möjlighet att sitta med på ledningsgruppsmöten. ST-läkarna får återkoppling på sin kompetensutveckling på ett strukturerat sätt. Medsittningar görs, specialistkollegium har gjorts och planeras en gång årligen framöver. Fördjupning i kommunikativ kompetens görs på handledarsamtal, utifrån beskrivna situationer, medsittningar och vid några tillfällen videoinspelningar.

ST-läkarna handleder AT och studenter och får återkoppling av sina egna handledare.

Man ingår i ST-forum, i basgrupp.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Till
Lipus
Villagatan 5
114 32 Stockholm

Handlingsplan för förbättring av ST-utbildningen på Abrahamsbergs vårdcentral

Bakgrund

Vid extern kvalitetsgranskning av specialisttjänstgöring i Allmänmedicin vid Abrahamsbergs vårdcentral 2021-04-22 fick vårdcentralen i stort goda vitsord.

Svaghet

ST-läkarens kompetens i medicinsk vetenskap bedöms inte fortlöpande under hela ST-utbildningen.

Förbättringspotential

- Vidareutveckla den redan goda handledardialogen på enheten.
- Utveckla koncept för att ST-läkare ska kunna följa fler av handledarens patienter över tid
- Lyfta vetenskapen i vardagsarbetet.
- Utveckla arbetet gällande utbildning i praktiska moment, t.ex. kirurgia minor.

Brister

Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter avseende kontinuerlig vetenskapligt synsätt i det vardagliga arbetet på vårdcentralen. Man efterlyser regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur samt att ST-läkarnas kompetens bedöms i medicinsk vetenskap fortlöpande och att återkoppling sker.

Åtgärd och tidsplan avseende brister enligt ovan

- From september 2021 ansluter läkarna, särskilt ST-läkarna på Abrahamsbergs vårdcentral till Akademiska vårdcentralen i Hässelby för deltagande i "journal club" en gång i månaden. Varje läkare får då möjlighet till att läsa och kritiskt granska samt diskutera vetenskapliga artiklar med återkommande regelbundenhet.
Återkoppling huvudhandledare: Enligt enhetschef Marina Taloyan, Akademiska vårdcentralen i Hässelby ska det bli möjligt att koppla upp sig till "journal club" via TEAMS . Vi ska ge förutsättning för handledarna att vara uppkopplade samtidigt för att man sedan under efterföljande handledning ska kunna följa upp. Vi planerar ha en återkommande dialog med Marina hur det fungerar för våra ST och hur man ständigt ska kunna förbättra utbytet av journal club. Om ST-läkaren väljer att närvara på plats i Hässelby kommer återkoppling ske från Marina till handledarna via mejl och ST läkaren återför också sina synpunkter från "journal club" till sin handledare under handledningstid.
Marina har lovat återkomma med detaljplanering efter sommarsemesterna.

Abrahamsbergs vårdcentral
Stockholm läns sjukvårdsområde
SLSO

- På våra lokala läkarmöten inför vi att återkommande schemalägga två gånger per termin samt i förekommande fall att tillsammans söka efter lämpliga vetenskapliga artiklar som kan vara till hjälp i vår vardag, t.ex. kluriga fall, nya rön såsom post-covid och liknande.
- Vi tar till vara på den kompetens som finns i gruppen (bl.a. två ST-läkare som har en vetenskaplig bakgrund för vägledning på våra båda enheter (Abrahamsberg resp Brommaplans VC).
- Stimulera till att under handledningstid kort väva in vetenskapligt belägg för t.ex. diagnostik och olika behandlingsmetoder gällande aktuella sjukdomstillstånd man diskuterar.

Mikael Pettersson
Tf verksamhetschef

Terese Jönsson Hyberg
ST-läkare

Katalin Boér
MAL

Sara Karpsen
Studierektor

- På våra lokala läkarmöten inför vi att återkommande schemalägga två gånger per termin samt i förekommande fall att tillsammans söka efter lämpliga vetenskapliga artiklar som kan vara till hjälp i vår vardag, t.ex. kluriga fall, nya rön såsom post-covid och liknande.
- Vi tar till vara på den kompetens som finns i gruppen (bl.a. två ST-läkare som har en vetenskaplig bakgrund för vägledning på våra båda enheter (Abrahamsberg resp Brommaplans VC).
- Stimulera till att under handledningstid kort väva in vetenskapligt belägg för t.ex. diagnostik och olika behandlingsmetoder gällande aktuella sjukdomstillstånd man diskuterar.

Mikael Pettersson
Tf verksamhetsche

Terese Jönsson Hyberg
ST-läkare

Katalin Boér
MAL

Sara Karpsen
Studierektor